

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ  
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО**

**Навчально-науковий інститут загальноуніверситетської підготовки  
Кафедра суспільно-гуманітарних наук**

**СИЛАБУС**

**з навчальної дисципліни**

**«ГЕОПОЛІТИКА ТА НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА»**

<https://op.tsatu.edu.ua/course/view.php?id=2069>

Викладач: к.і.н., доцент Михайлов Володимир Вікторович  
<http://www.tsatu.edu.ua/shn/people/myhajlov-volodymyr-viktorovych/>

Кількість кредитів 4  
Загальна кількість годин 120

**Загальний опис навчальної дисципліни**

**Мета курсу** – сформувати у студентів розуміння сутності геополітичного простору та місця України у сучасному світі, як інструменту захисту національних інтересів держави у сфері зовнішньоекономічної політики, а також практичних аспектів геополітичної роботи у сфері зовнішньоекономічної діяльності з метою досягнення стратегічних цілей держави. Сформувати у студентів здатність коректно, техніки проведення переговорів, нормативне забезпечення геополітичного простору в практиці просування торговельно-економічних інтересів національного бізнесу за кордоном, а також в діяльності іноземних представництв на території України та на геополітичній арені.

**Завдання курсу:**

Сформувати у студентів здатність коректно застосовувати загальнотеоретичні засади геополітики та її інструментарій у зовнішньоекономічних зносинах і зовнішньоекономічній діяльності, використовувати тонкощі сучасного стану та місця України на світовій арені, техніки проведення переговорів, нормативне забезпечення геополітичного простору в практиці просування торговельно-економічних інтересів національного бізнесу за кордоном, а також в діяльності іноземних представництв на території України та на геополітичній арені.

**Soft skills:**

- уміння виступати публічно: навички, необхідні для виступів на публіці; проводити презентації;
- керування часом: уміння справлятися із завданнями вчасно;
- гнучкість і адаптивність: гнучкість, адаптивність і здатність мінятися; уміння аналізувати ситуацію, орієнтування на вирішення проблем;

- лідерські якості: уміння спокійно працювати в напруженому середовищі; уміння ухвалювати рішення; уміння встановлювати мету, планувати;
- особисті якості: креативне й критичне мислення; етичність, чесність, терпіння, повага до колег.

### Результати навчання (компетентності)

**Компетентності, які здобувач набуде в результаті вивчення дисципліни:**

| Спеціальність                                | Загальні компетентності (ЗК)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Спеціальні (фахові) компетентності (ФК) | Результати навчання (РН)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|----------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 281 «Публічне управління та адміністрування» | <p><b>ЗК1.</b> Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.</p> <p><b>ЗК2.</b> Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p><b>ЗК5.</b> Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p><b>ЗК9.</b> Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p><b>ЗК10.</b> Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> |                                         | <p><b>РН1.</b> Використовувати базові знання з історичних, культурних, політичних, соціальних, економічних засад розвитку суспільства.</p> <p><b>РН11.</b> Уміти здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формувати рекомендації в межах своєї компетенції.</p> <p><b>РН14.</b> Уміти коригувати професійну діяльність у випадку зміни вихідних умов.</p> |

### Орієнтовний перелік тем лекцій

1. Геополітика як наукова дисципліна
2. Основні категорії та закони геополітики
3. Розвиток геополітичних ідей
4. Сучасні геополітичні теорії і напрями досліджень
5. Історичний розвиток геополітичної організації світу
6. Геополітична структура сучасного світу

7. Геополітичні конфлікти в сучасному світі
8. Місце ООН у світовій політиці
9. Геополітика США
10. Геополітика і проблеми національної безпеки України

### **Орієнтовний перелік тем практичних занять**

1. Методологія геополітики
2. Закони геополітики
3. Виникнення та розвиток геополітичної науки
4. Основні сучасні геополітичні концепції
5. Геополітика держави
6. Геополітичні регіони світу
7. Міжцивілізаційні конфлікти
8. НАТО у системі міжнародних відносин
9. Геополітика європейських держав
10. Геополітика провідних держав Азії

### **Політика курсу**

*Політика щодо відвідування занять.* Здобувачі повинні відвідають лекційні й практичні заняття. За об'єктивних причин, за погодженням із керівником закладу, навчання може здійснюватись в он-лайн формі. Усі види робіт треба виконувати своєчасно, згідно з календарним планом. Пропущені заняття необхідно відпрацювати до ПМК. Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин.

*Політика щодо поведінки на заняттях.* Під час практичних занять створюється творчий простір для формування практичних умінь і навичок роботи у колективі. На заняттях необхідно дотриматись правил роботи у групі: шанобливо ставитись до поглядів колег, підтримувати дружню співпрацю та взаємодопомогу, працювати у команді.

*Політика щодо оцінювання.* На заняттях вітаються прояви творчості, креативності та індивідуальний підхід. При оцінюванні враховується активність здобувачів на заняттях, теоретична підготовка, виконання практичних завдань та завдань для самостійної роботи. При відповідях та виконанні завдань вітається творчість, креативність, індивідуальний підхід.

*Політика щодо академічної доброчесності:* При виконанні всіх завдань і видів контролю курсу треба дотримуватись академічної доброчесності.

### **Рекомендована література:**

1. Вегеш М. Геополітика в постатях і термінах. Ужгород : Видавничий дім «Гельветика», 2020. 786 с.
2. Геополітика: Військово-політичні аспекти: Навчальний посібник / Науковий редактор Л. П.Шлемкевич. Львів : ЛІСВ, 2008. 343 с.
3. Гольцов А. Г. Геополітика та політична географія. Підручник. К. : Центр учбової літератури, 2012. 416 с.

4. Дністрянський М. С. Геополітика: навч. посіб. Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2011. 436 с.
5. Мадіссон В. В., Шахов В. Л. Сучасна українська геополітика: навч. посіб. К.: Либідь, 2003. 176 с.
6. Ситник Г.П. Національна безпека України: теорія і практика : навч. посібник. К. : Кондор, 2007. 616 с.

**Гарант освітньої програми \_\_\_\_\_**

**Людмила ЄФИМЕНКО**

(підпис)